

สัพพนาม

ใช้แทนชื่อนามนามที่ออกชื่อมาแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซาก ซึ่งไม่เพราะเหตุ

สัพพนาม ๒ ประเภท

๑. ปุริสสัพพนาม เป็นศัพท์สำหรับใช้แทนชื่อคน สัตว์ ที่ สิ่งของ ที่ออกชื่อมาแล้วข้างต้น เพื่อจะไม่ให้เป็นการซ้ำซาก

๒. วิเสสนสัพพนาม เป็นศัพท์ใช้แทนศัพท์ที่กล่าวมาแล้ว มีลักษณะคล้ายคุณนาม แต่มีวิธีแจกไม่เหมือนคุณนาม เวลาแปลต้องโยคศัพท์นามนามเข้ามาประกอบ

ปุริสสัพพนาม

บุรุษ	ศัพท์	ลักษณะการใช้
ประณมบุรุษ บุรุษที่ ๑	ต ศัพท์ เป็น ๓ ลิงค์ 	ใช้แทนชื่อคน สัตว์ สถานที่ สิ่งของที่ ผู้พูดออกชื่อถึง (ท่าน, เธอ, เขา ฯลฯ) WE
มัธยมบุรุษ บุรุษที่ ๒	ตมุห ศัพท์ เป็นปุง.และอิต. YOU	ใช้แทนชื่อคนที่พูดกับเรา (ท่าน, เธอ, เจ้า, สุ, เอ็ง, มึง, พระองค์ ข้าพระองค์ ฯลฯ) YOU
อุตตมบุรุษ บุรุษที่ ๓	อมุห ศัพท์ เป็นปุง.และอิต. HE SHE IT	ใช้แทนชื่อผู้พูดเอง (เรา, ฉัน, ข้า, กู, ผม, กระผม, ข้าพเจ้า, ข้าพระองค์, หม่อมฉัน ฯลฯ) THEY

ต ศัพท์

๑. ใช้เป็นปุริสสัพพนาม เพื่อแทนคน สัตว์ ที่ สิ่งของที่เราพูดถึงมาแล้ว เพื่อป้องกันความซ้ำซาก แปลว่า ท่าน, เธอ, เขา, มัน, หล่อน เป็นต้น ตามสถานภาพของคน สัตว์ ที่ หรือสิ่งของนั้น ๆ **เรียงไว้ตัวเดียว** ไม่ต้องมีนามนามกำกับ กล่าวคือ เมื่อนำมาใช้ ไม่ต้องประกอบเข้ากับนามนามที่ตนมุ่งถึง ไม่ต้องแปลว่า “นั่น”

๒. ใช้เป็นวิเสสนศัพท์นาม ใช้เป็นคำขยายเหมือนคุณนาม แต่มีวิธี
 แจกไม่เหมือนคุณนาม เอกวจนะ แปลว่า นั้น พหุวจนะ แปลว่า เหล่า
 นั้น เมื่อนำมาใช้ ต้องประกอบเข้ากับนามนามอื่นที่มุ่งถึง โดยให้มีลิงค์
 วจนะ วิภัตติ เสมอกัน

๓ ศัพท์ (เขา, มัน) ในปริสศัพท์นาม

๓ ศัพท์ ใน ปุงลิงค์ แจกอย่างนี้

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	โส ลง สี ปฐมา. เอก. แปลง ต เป็น ส เอา อ กับ สี เป็น โอ = โส อ.เขา	เต ลง โย ปฐมา. พหุ. เอา อ กับ โย เป็น เอ = เต อ.เขา ท.
ทุติยา	ต้ ลง อํ ทุติยา. เอก. ลง อํ คง อํ = ตํ นํ ลง อํ ทุติยา.เอก. แปลง ต เป็น น ลง อํ คง อํ ไว้ = นํ ซึ่งเขา สู่เขา ย้งเขา สิ้นเขา ตลอดเขา กะเขา เฉพาะเขา	เต ลง โย ทุติยา.พหุ. เอา อ กับ โย เป็น เอ = เต เน ลง โย ทุติยา.พหุ. แปลง ต เป็น น เอา อ กับโย เป็น เอ=เน ซึ่งเขา ท. สู่เขา ท. ย้งเขา ท. สิ้นเขา ท. ตลอดเขา ท. กะเขา ท. เฉพาะเขา ท.

<p>ตติยา</p>	<p>เตน ลง นา ตติยา. เอก. เอา อ กับ นา เป็น เอน เตน ด้วยเขา โดยเขา อันเขา ตามเขา เพราะเขา มีเขา ด้วยทั้งเขา ข้างเขา ทางเขา</p>	<p>เตหิ ลง หิ ตติยา. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตหิ ด้วยเขา ท. โดยเขา ท. อันเขา ท. ตามเขา ท. เพราะเขา ท. มีเขา ท. ด้วยทั้งเขา ท. ข้างเขา ท. ทางเขา ท.</p>
<p>จตุตถิ</p>	<p>ตสฺส ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ส เป็น สฺส =ตสฺส อสฺส ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ต เป็น อ แปลง ส เป็น สฺส = อสฺส แก่เขา เพื่อเขา ต่อเขา</p>	<p>เตสฺ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ =เตสํ เตसानํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ =เตसानํ เนสฺ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เนสํ เนसानํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ=เนसानํ แก่เขา ท. เพื่อเขา ท. ต่อเขา ท.</p>
<p>ปัญจมิ</p>	<p>ตสฺมา ลง สฺมา ปัญจมิ. เอก. ลง สฺมา คง สฺมา = ตสฺมา อสฺมา ลง สฺมา ปัญจมิ. เอก. แปลง ต เป็น อ ลง สฺมา คง สฺมา = อสฺมา ตมฺหา ลง สฺมา ปัญจมิ. เอก. แปลง สฺมา เป็น มฺหา =ตมฺหา แต่เขา จากเขา กว่าเขา เหตุเขา</p>	<p>เตหิ ลง หิ ปัญจมิ. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ = เตหิ แต่เขา ท. จากเขา ท. กว่าเขา ท. เหตุเขา ท.</p>
<p>ฉัฏฐิ</p>	<p>ตสฺส ลง ส ฉัฏฐิ.เอก. แปลง ส เป็น สฺส =ตสฺส อสฺส ลง ส ฉัฏฐิ. เอก.</p>	<p>เตสฺ ลง นํ ฉัฏฐิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เตสํ</p>

	<p>แปลง ต เป็น อ แปลง ส เป็น สส = อสส แห่งเขา ของเขา เมื่อเขา</p>	<p>เตसानํ ลง นํ จัฏฐี. พหุ. แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ =เตसानํ เนสํ ลง นํ จัฏฐี. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ = เนสํ เนसानํ ลง นํ จัฏฐี. พหุ. แปลง ต เป็น น แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ = เนसानํ แห่งเขา ท. ของเขา ท. เมื่อเขา ท.</p>
<p>สัตตมํ</p>	<p>ตสมํ ลง สมํ สัตตมํ. เอก. ลง สมํ คง สมํ = ตสมํ อสมํ ลง สมํ สัตตมํ. เอก. แปลง ต เป็น อ ลง สมํ คง สมํ = อสมํ ตมหิ ลง สมํ สัตตมํ. เอก. แปลง สมํ เป็น มหิ =ตมหิ ในเขา ไกล้เขา ที่เขา ครันเมื่อเขา ในเพราะเขา เหนือเขา บนเขา ณ เขา</p>	<p>เตสํ ลง สํ สัตตมํ. พหุ. ลง สํ คง สํ เอา อ เป็น เอ = เตสํ ในเขา ท. ไกล้เขา ท. ที่เขา ท. ครันเมื่อเขา ท. ในเพราะเขา ท. เหนือเขา ท. บนเขา ท. ณ เขา ท.</p>

ตัวอย่างการแปล

อาจารย์ มํ นิจจเมว **โอรทติ** **อนุสาสติ**, **โส** หิ มยหํ วุฑฺฒํ **อาสีสติ** ฯ

อ.อาจารย์ ย่อมกล่าวสอน ย่อมตามสอน ซึ่งเรา เนื่องนิตยํนั้น เทียว, เพราะว่า **อ.ท่าน** ย่อมหวัง ซึ่งความเจริญ แก่เรา ฯ

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.ภิกษุ รูปหนึ่ง ย่อมเรียน (คนหาดี) ซึ่งกรรมฐาน ในสำนักของพระศาสดา, **อ.เธอ** บรรลุแล้ว (ปาปฺณิ) ซึ่งพระอรหันต์ ในภายหลัง ฯ
๒. อ.ศิษย์ ท. ย่อมถือเอา ซึ่งโอวาท ของอาจารย์, อ.ความเจริญ (วฑฺฒนิ) ย่อมเกิดขึ้น (อุปปชฺชติ) **แก่เขา ท.** ฯ
๓. อ.เศรษฐี ย่อมให้ (เทติ) ซึ่งก้อนข้าว แก่สุนัข ตัวหนึ่ง ทุกวัน, **อ.มัน** ย่อมถึง (ปาปฺณติ) ซึ่งความเจริญ ตามลำดับ ฯ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. สามเณโร เทวสิกํ คพฺเภ นิทฺทายติ, อัจฉริโย ทณฺฑเณน **ตํ** ปหฺรติ ฯ
ตอบ.
๒. สติธา นิจฺจํ เอกสฺส ภิกฺขุโน โอวาทํ เทติ (ยอมให้), **โส** หิตสฺส อรหตฺตผลํ ปตฺเถติ (ยอมปรารถนา) ฯ
ตอบ.

